

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS
KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ
DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

STALINO KELIU

Eina nuo 1946 metų
Kupiškis,
1960 m. vasario 6 d.
Šeštadienis
Nr. 11 (1392)
Kaina 15 kap.

TASS'o PRANEŠIMAS

Sutinkamai su planu paruošti galingesnę balistinę daugelio pakopų raketą sunkiesiems Žemės palydovams leisti ir kosminiams skridimams į Saulės sistemos planetas, š. m. sausio 31 d. vakare ši raketa buvo paleista antrą kartą.

Priešpaskutinė raketos pakopa su paskutinės pakopos maketu š. m. sausio 31 d. 19 valandą 58 minutės Maskvos laiku pasiekė nustatytą rajoną Ramiojo vandenyno akvatorijoje.

Raketos paskutinės pakopos maketą stebėjo skrendantį atmosferoje ir užfiksavo krintantį į vandenį radiolokacinės, optinės ir akustinės stotys, įrengtos laivuose.

Pagal atliktų matavimų duomenis, vėl patvirtinta, kad raketos skridimas valdomas labai tiksliai. Š. m. sausio 31 d. paleidimu sėkmingai baigtas dabartinis paruošimo etapas. Ryšium su tuo TASS-as įgaliojtas pareikšti, kad rajone, apribotame koordinatėmis, kurios nurodytos TASS-o 1960 m. sausio 8 d. pranešime, pirma laiko, vasario 1 d. gali laisvai plaukti laivai ir skraidyti lėktuvai.

Kuklūs žmonės, svarbus jų darbas

Vyko konkursas geriausiems tome geriausius gamybininkus, 1959 metų darbininkų-valietiečių aktyviausius visuomenininkus. korespondentams pripažinti. Ir labai džiugu, kad dauguma mūsų korespondentų dirba sunkiausiai ir atsakingiausiose darbo vietose. Tokie yra Antanas respondentai, paaiškėjo, kad tai Šiaurės „Šviesos“ kolūkyje, nėra lengva. Laikraštyje bendradarbiauja dešimtys geriausių kolūkyje, Bronius Užas „Ateities“ kolūkyje, inteli-gentų, moksleivių, ir pasakyti, kurie iš jų geriausi — labai sunku. Juk vienintelis kiekvieno korespondento, kur jis bedirbtų — kolūkyje, žmonėje ar įstaigoje, tikslas — kovoti, kad pirma laiko būtų įvykdytas didingojo septynmečio planas, skleisti pirmaujančių žmonių darbo patyrimą.

Korespondentas tai toks žmogus, kuris niekur ir niekuomet nesitaiksto su trūkumais, su tokiais žmonėmis, dėl kurių kaltės šie trūkumai dar pasireiškia mūsų buityje. Korespondentas — tai geriausias visuomenininkas. Visuomeniniai reikalai, visuomeniniai žmonių interesai visuomet jam svarbiausia. Korespondentas niekuomet nesiekia asmeninės naudos. Dar pasitaiko tokių faktų, kada korespondentų darbas ne visiems patinka. Kai kas net ignoruoja jų darbą, bando paneigti iškeliamas aiškias nageroves. Bet tiesa visuomet laimi. Tuo pačiu visuomet laimi ir visuomeniniai interesai, korespondentas.

Šios dienos numeryje skelbiami konkurso rezultatai geriausiems korespondentams pripažinti. Šiame sąraše mes ma-

Dar nereikia, kad visi geriausi korespondentai buvo premijuoti. Visų aktyviausių korespondentų neįmanoma premijuoti. O premijuoti būtų daug. Kiekvieno korespondento atliktą garbingą ir kilnų darbą neįmanoma paevers, išmatuoti. Jo pagrindinis tikslas yra ne premija, garbė, bet kartu su visais siekti tolesnio kolūkių suklestėjimo, kad būtų kaip galima greičiau pašalinti dar pasitaikantieji trūkumai, klaidos. Korespondentas — aktyvus visuomenininkas, aktyvus kovotojas už partijos ir vyriausybės politikos įgyvendinimą. Nesvarbu, kad kartais laiškas parašytas grubia, pūslėta ranka, kad kai kurios raidės būna nelygios. Tačiau svarbiausia, kad šis laiškas rašomas iš širdies, su kilniausiais norais kovoti už didžiųjų komunistinių idėjų triumfą.

Brangus drauge, tavo darbas be galo svarbus. Laukiame iš jūsų vis daugiau ir daugiau naujų laiškų.

STRAIPSNIŲ RINKINYS APIE LENINĄ

Valstybinė politinės literatūros leidykla išleido rusų kalba N. Krupskos straipsnių rinkinį, skirtą V. Lenino gyvenimui ir veiklai. Knyga turi keturis stambius te-

matinius skyrius. Pirmasis skyrius pavadintas „Dėl Lenino biografijos“. Antrame skyriuje — „Leninas ir partija“ yra straipsniai apie V. Lenino vaidmenį kuriant partiją. Tre-

čiasis skyrius — „Leninas apie socialistinę statybą ir komunistinį auklėjimą“. Baigiamasis rinkinio skyrius — „Lenino darbo metodai. Leninizmo studijavimas“. (TASS-ELTA).

Jie — geriausi korespondentai

Pagal praėjusiais metais skelbtą konkursą 1959 metų geriausiems korespondentams išaiškinti, komisija, susidedanti iš Lietuvos KP rajono komiteto atstovo drg. A. Dirdos (komisijos pirmininkas), rajono DŽDT vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojo drg. S. Janilio-

nio, rajono DŽDT vykdomojo komiteto švietimo skyriaus vedėjo drg. J. Jonušio, o taip pat redakcijos darbuotojų, pagal gautą ir atspausdintą laikraštyje medžiagą geriausiais korespondentais pripažino žemiau išvardintus draugus. Premijos paskirtos sekančiais:

PIRMOJI 300 rb PREMIJA —

Šiaurės Antanui, „Šviesos“ kolūkio kolūkiečiui;

ANTROJI 200 rb PREMIJA —

Šeštokaitei Bronei, „Vienybės“ kolūkio kolūkietei;

TREČIOJI 100 rb PREMIJA —

Petroniui Jonui, darbininkui (Kupiškis).

PASKATINAMOSIOS PO 50 rb PREMIJOS:

1. Čepurnai Alfonsui, „Žalgirio“ kolūkio kolūkiečiui;
2. Keršulytei Audronei, „Aukštaičių“ kolūkio kolūkietei;
3. Skardžiui Pranui, „Pirmūno“ kolūkio kultūros namų direktoriui;
4. Snarskytei Genei, „Pyvesos“ kolūkio kolūkietei;
5. Totoriui Gediminui, LKP rajono komiteto instruktoriui;
6. Užui Broniui, „Ateities“ kolūkio kiaulių fermos vedėjui;
7. Vizgirdai Juozui, „Sakalo“ kolūkio kolūkiečiui;
8. Žilinskui Vladui, Kupiškis, tarnautojui.

Kauno „Limos“ vilninių audinių fabriko tekstilininkai nuo pirmųjų naujų metų dienų didina produkcijos gamybą. Vėpėjai per parą išleidžia virš 100 kilogramų verpalų daugiau, negu praeitais metais. Tai pasiekta padidinus verpsčių apsisukimų skaičių.

Nuotraukoje: pirmaujančios vėpėjos Viktorija Markevičiūtė (kairėje) ir Danutė Kukšienė. Jos suverpia 55–60 kilogramų verpalų, esant normai 45 kilogramams.

M. Ogajaus nuotr.

ISIPAREIGOJIMŲ VYKDYMU DOMISI KOMUNISTAI

Neseniai „Adomynės“ kolūkių rodymus šių produktų gamybai padidinti. Taip pat niazacija organizavo atvirą buvo išklausa pirminės partinį susirinkimą. Jame komjaunimo organizacijos buvo apsvartytas klausimas apie prisūmtųjų išipareigojimų vykdymą pieno ir mėsos gamyboje antraisiais septynmečio metais. Kalbėję kolūkiečiai, komunistai davė konkrečius nu-

R. Kasmauskas
TSKP narys

9.000 apsisukimų aplink Žemę

1960 m. vasario 1 d. 0 val. 27 min. Maskvos laiku trečiasis dirbtinis palydovas baigė savo 9.000-ąjį apsisukimą aplink Žemę. 626 paras skrieja trečiasis tarybinis Žemės palydovas. Per tą laiką jis nuskrido 408 milijonus kilometrų.

Iki 9.000-ojo apsisukimo palydovo sukimosi periodas sutrumpėjo 13,1 minutės ir buvo lygus 92,85 minutės. Sukimosi periodo kitimas per parą palyginti su jo pradine reikšme padidėjo penkis kartus ir ateityje intensyviai didės. Palydovo orbitos apogėjus sumažėjo nuo 1880 kilometrų iki 640 kilometrų. Palydove sumontuotas radijo siųstuvas „Majak“, veikiantis 20,005 megahercų dažnumu, toliau pastoviai perduoda signalus, kai palydovas skrieja Saulės apšviestais orbitos ruožais. Kaip jau buvo pranešta, cheminiai maitinimo šaltiniai nustojo veikti. Siųstuvą maitina tikrai Saulės baterijos.

Trečiojo dirbtinio Žemės palydovo skriejimas sėkmingai toliau stebimas radiotechnikos ir optikos priemonėmis.

(TASS-ELTA).

2. Septynmeti gyvulininkystėje – per 4 metus

Pirmieji didingojo septynmečio metai mūsų kolūkio gyvulininkystės darbuotojams buvo sėkmingi. Mėšos 100 ha naudmenų jie pagamino po 61,6 cnt, o 100 ha arimų — 50 cnt kiaulienos. Tai, visų pirma, geriausių kolūkio kiaulių augintojų Onos Dragūnaitės, Bronės Valinskienės, Janinos Einorienės ir kitų nuoširdaus darbo nuopelnas. Šiais metais šios pirmaujantių kiaulių augintojos išpareigojo išauginti ne mažiau kaip po 110—140 bekonių. Gal kam nors atrodys, kad tai nėra geri rezultatai. Tačiau mes šiais rezultatais labai patenkinti. Mat, pas mus bekonių augintojos ne tik augina bekonus, bet kartu prižiūri ir veislines kiaules. Viena iš geriausių kiaulių augintojų Bronė Valinskienė per devynerius metus vidutiniškai iš kiekvienos kiaulės išaugino kasmet po 21 paršelj. O šiais metais Bronė Valinskienė išpareigojo išauginti ne tik virš 100 bekonių, bet ir prižiūrėti iki 20 veislinių kiaulių. Iš kiekvienos veislinės kiaulės ji išpareigojo gauti ne mažiau kaip po 23 paršelius. O mūsų kolūkyje niekas neabeigoja Bronės žodžių tvirtumu. Jeigu ji pasiryžo, tai ir padarys. Tą jau parodė ilgametė jos darbo praktika.

Šiuo metu kolūkyje yra 62 veislinės kiaulės. 37 iš jų — vienkartinės paršavedės. Kaip įsitikinome, mums su kaupu apsimoka vienkartinių paršavedžių panaudojimas. Todėl šiais metais kiaulių augintojai išpareigojo pagaminti 100 ha arimų iki 70 cnt kiaulienos. O 100 ha naudmenų gyvulių augintojai numato pagaminti iki 90 cnt mėšos. Pagrindinius mėšos išteklius pas mus papildo specialiai auginami veršeliai. Galima pasakyti, kad nei vienas gimęs veršelis iš mūsų kolūkio ribų neišeiina. Geriausi ir tinkamiausi veršeliai auginami veislei, likusieji — mėšai. Daug veršelių visuomeninės bandos papildymui, o taip pat mėšai, išaugino Felė Rasimavičiūtė, Juozas Viksva.

Reikia pasakyti, kad pas mus gaminamos mėšos saviškai nėra aukšta. Kiaulienos mėšos sa-

Petras B.
kolūkio p

Petras Bancevičius
kolūkio pirmininkas

vikainą žy-
mia dalimi

pigūs vietiniai pašarai. Artelėje pagaminama daug pieno. O pieno atliekos — geriausias pašaras auginti kiaulėms. Apskaičiavome, kad vasaros mėnesiais vieno centnerio kiaulienos savikaina sudarė apie 750 rb. Įsitikinome, jog vasarą bekonu užauginti pakanka 250 — 260 pašarinių vienetų. Vasarą visos visuomeninės kiaulės būna specialiai užvertuose garduose lauke. Ir dabar, žiemos sąlygomis, bekonui užauginti nesusinaudojame daugiau kaip 300 pašarinių vienetų.

Pieno ūkis pas mus labai tampriai susietas su kiaulių ūkio plėtimu. Praėjusiais metais 100 ha naudmenų pagaminome 384,9 cnt pieno. Vidutiniškai kolūkyje iš kiekvienos karvės primelžta 3526 kg pieno. O Viktorija Garlinskaitė iš kiekvienos prižiūrimos karvės primelžė po 4552,8 kg pieno. Nedaug nuo jos atsiliko ir kitos geriausios kolūkio karvių melžėjos — Bronė Dovidonytė, Elena Švelnienė, Genė Latvėnienė. Karvių melžėjos šiais metais įsipareigojo iš kiekvienos karvės primelžti ne mažiau kaip po 5000 kg pieno.

Mūsų kolūkio gyvulininkystės darbuotojai tuščiai žodžių nesvaldo. Jie įsipareigojimams įvykdyti patys sudarė visas sąlygas. Praėjusiais

metais kiekvienai karvei vidutiniškai buvo pagaminta iki 16 tonų sultingųjų pašarų. Dabar, žiemos sąlygomis, visuomeninės karvės iki soties ēda buroklus, silosą, dobilus. Kada karvės šių pašarų gauna iki soties, joms mažai bereikia duoti ir koncentratų. Todėl ir dabar, žiemą, vieno kilogramo pieno savikaina nesiekia net rublio. O ganiavos laikotarpiu 1 kg pieno savikaina pas mus vidutiniškai ne didesnė kaip 80 kp.

Kokie gi mūsų kolūkio gyvulininkystės darbuotojų ateities planai? Kaip jau minėjau, septynmetį mūsų kolūkio gyvulininkystės darbuotojai įsipareigojo įvykdyti per keturis metus. Jau 1962 metais mes pagaminsime 100 ha naudmenų nemažiau kaip po 110 cnt mėsos, o 100 ha arimų — 95 cnt kiaulienos. Žymiai padidės ir pieno gavyba. 100 ha naudmenų numatyta primelžti iki 1000 cnt pieno. Tai mes pasieksime nuolat didindami karvių skaičių, jų produktyvumą. Jau sekantysis metais 100 ha naudmenų turėsime virš 20 karvių, ir vidutiniškai iš kiekvienos karvės numatyta gauti ne mažiau kaip po 5000 kg pieno. Įsipareigojimai nemaži, tačiau, išnaudodami visus esamus vietinius rezervus, mūsų kolūkio gyvulininkystės darbuotojai tą pasiekti pilnai pajėgūs, ir jie savo duotąjį žodį ištesės.

Kas nežino Kauno Valstybinio M. K. Čiurlionio vardo dailės muziejaus! Tarybiniais metais jis išaugo į vieną didžiausių muziejų respublikoje. Apie šią dailės įstaigą pasakoja gražiai iliustruotas nesenai iš spaudos išėjęs leidinys „M. K. Čiurlionio vardo dailės muziejus“. Plešinytė: D. Tarabildienė s

STALINO KELIU

2 psl. 1960 m. vasario 6 d.

**Ilustrācijas
Žemaitē
raštams,
eksponuo-
jamos M. K.
Čiurlionio
vardo dal-
lēs muzie-
juje.**

SAVO LAIKU mūsų Paulė buvo garsi ir už artelės ribų. Kaip geriausia kolūkio laiškinkinė, ji būdavo dažnai giriamą, premijuojama. Likusiu nuo tiesioginio darbo laiku ji dirbdavo kolūkyje, tvarkėsi namuose. Visi ją buvo patenkinti: ir kolūkiečiai, ir šeimos nariai, ir vyras Bronius Štilinis, ir augintinė Dalė Baublytė.

Darbščioji Paulė patiko ir Palėvenėlės bažnyčios klebonui Petruį Kielai. Juo labiau, kad ji dažnai lankydavosi Palėvenėlėje, kiekvieną dieną atvykdama pasiimti ir ryšių skyrių spaudos. Kada tik laiškinkinė prisistato į ryšių skyrių, tuojau, kur buvęs, kur nebuvęs, išdygsta ir klebonas. Užsimezga keista klebono ir laiškinkinės pažintis. Klebonas ją kviečia pas save į namus, prašo dažniau apsilankyti, girdo.

Nuo čia mūsų Paulė ir pradėjo klysti. Ji per daug dažnai pradėjo lankyti bažnyčią, tiesioginės pareigos jau tapo antraeilu dalyku. Tiesa, kaip ir paprastai, ji beveik kiekvieną dieną

KAIP KUNIGAS KIELA MOTERĮ IŠ KELIO VEDA

lankydavosi Palėvenėlės ryšių skyriuje, o tuo pačiu susitikinėdavo su klebonu P. Kiela. O kunigėlis, kaip sakoma, ne iš kelmo spirtas. Pasinaudodamas tikinčiojo žmogaus jausmais, klebonas pradėjo laiškinkinę visapusiškai išnaudoti. „Tiesos“ kolūkio valdyba laiškinkinkei paskyrė arklių nuolatiniam naudojimui. Čia ir prasidėjo laiškinkinės ir klebono nuolatinės kelionės. Juos pamatysį visur: ir Kupiškyje, geležinkelio stotyje, ir Palėvenėlės apylinkėse. Mat, laiškinkinė tapo nuolatine klebono palydove.

Bet tokios laiškininkės Paulės Štilinienės išdaigos nepatiko laikraščių skaitytojams, kurie laikų negauna spaudos. Juo labiau tas nepatiko P. Štilinienės vyrui. O kada jis įsitikino, jog žmonos pažintys su kunigu kenkia ne tik darbui, bet ir šeimai, žmonai

— Tu nieko neišmanai. Kunigėlis man skirtas nuo dievo...
— dažnai atkirsdavo vyrui Štillinienė.

...Klėbonas su visa savo svita išsirengia „kalėdoti“. Tiesos kolūkio pirmininkas Vytautas Bastys klėboną Petrą Kiėlą kaip kokį karalių apūpina pastotėmis. O kada kunigas turėjo atvykti į „Tiesos“ kolūkį, tarp Žaidelių kaimo gyventojų Genės Jankauskienės ir mums jau pažįstamos Paulės Štilinienės iškilo ginčas: kuriai gi, anot jų, teks garbė rengti „pakuniges“.

— Dievuleliau, kaip anksti atvyko. Laukiau aš ju vakare, o jie pietums prisistatė, — pamačiusi į kiemą sugriuvančius „dievo tarnus“, numerimo laiškininkė Stilinienė. Bet be reikalo ji numerimo. Bažnytininkai baliavoti dar nestengė. Būdami girti, jie.

Zinios
et
IMONI.

Darbas—pačiame i karštyje

Šepetos durpynas su savo darbininkai. — Dirba iš širdies blizgančiais saulėje akivaizdžiai — ir darbininkai, ir administracijos personalas. Lietuvoje. Šepetos turtai. Jų žodžiais netikėti nega naudojami ne tik kupiškėnai, ilma. Iš tiesų, su tokiais ge- bir ir daugelis mūsų kal- rai darbininkais kokie yra mynų. Turtinga Šepeta! Ir Bronius Indilas, Petras Ap- kraukui, ir kurti — viskam šega, Juozas Čipas, Petras tinka jos durpės. Norkūnas, Vladas Rastaus- kas, Benjaminas Smaliorius, Didelis durpynas sutrau- galima kalnus nuverst. kę gausų būrį darbo žmo- Diena iš dienos kyla į vir- nų. Apie 150 darbininkų da- šų gamyklos pastatai. Tai- bar dirba Šepetos durpli- — labai gerai. Tik vienu kraiko gamykloje, o sezono mes, darbininkai, dar nepa- metu darbininkų skaičius tenkinti — yra pirklis, bet net patrigubėjo. Daugiaus- nevelkta. Mat, šalčių sla darbo jėgos šiuo metu nukreipta į gamyklos atsta- metu neišleidus vandens, tymą ir išplėtimą. Juk jau susprogo radiatorius. Ne- Gegužės Pirmąją gamykla- jaugi negalima sutalsyti? turi pradėti darbą. Galima ir reikla!

— Būtinai pradės, — sako B. Sirvydienė

—Būtina! pradēs, — sako

B. Sirvydienė

iš vienos dienos pašto

Mūsu dienomis sunku rasti
šeima, kurioje nebūtu skai-
tomas laikraštis ar žurnāls.
Už tai atsirado nēmaža dar-
bo ir laišķinķi. Su pilnu
krepšīu laikraščīy ir žurnā-
ly jis turi apeiti dešimtis
ķiemy. Vienam nuneša lai-
ķķ, ķitam laikraštī, o tre-
ķiam, ķīūrēķ, net visķ glēķj
spaudos palieķķ. Laišķin-
ķķ — visķ laukīamķ; visķ
gerbīamķ sveķīķ. Kķ lieķķā
„Alīzavķ” kolūķio laišķinķķ.
Vīdķ Latvēņķ — jis īŗķ la-
ukīamķ, ķet nesulaukīamķ.

my beveik nēra — vis suaugu-
siems ir suaugusiems. Mes
māgstame knygas, māgstame
sportuot, bet nēmažiau lau-
klame ir kino filmu. Tad
užsukite dažnīu j Salamīe-
čio septīnmetē mokyklā. Lau-
klīmo!

T. Muravjova

J. Paketuris

Atvažiuos, žiūrėk, į kol
ūkį kinas—salė jau ir pilna.
O jeigu dar koks populiaries-
nis filmas, tai net vietų sa-
lėje pritrūksta.

Ant laukų palengva lei-
džiasi žiemos sutemos. Ne-
bodomai, kad sniego iki kelio
ir šiaurys svilinte švilina
veidus, būreliais bibliotekos
link skuba jaunuoliai. Tai
vienur, tai kitur kaime įsi-
žiebia elektros lemputės.
Šviesiais langais sužiūrą
biblioteka. Vedėja Pranė Va-
reikaitė džiaugiasi gausiais
svečiais. Tačiau jų dar dau-
giau būtų, jei vedėja laiky-
tusi darbo valandų.

*Tačiau mes, moksleiviai,
nelabai patenkinti. Kartais
atrodo, kad vaikams kino fil-*

K. Judellūnas
P. Kariūnas

„Vedrupio“ kolūkis

Skaitytojai apie religijos žala

Amerika — tik išnaudotojams

Gaila, jog ir pas mus pasitaiko tokių žmonių, kurie dar galvoja, kad Jungtinėse Amerikos Valstijose, šioje turtingiausioje kapitalistinėje šalyje, klesti gyvenimas. Tiesa, jis klesti, bet tik tiems, kurie neturi sąžinės ir beširdiškai išnaudoja kitus.

Prieš pirmąjį pasaulinį karą, vengdamas tarnauti carinėje kariuomenėje, atsidūrė JAV Bostono mieste. Šlaip taip gavau darbą audimo fabrike. Dirbdavome po 9–11 valandų per parą. Tačiau darbas buvo toks intensyvus ir įtemptas, kad žmogus, išėjęs iš fabriko, vos ant kojų bepastovėdavo. Tualetas irgi buvo tose pačiose patalpose, neatskirtas. Mat, kapitalistų padalčiai kontroliuodavo kiekvieną darbininko žingsnį, sekėdavo, kad jis, net atlikdamas savo reikalus, ilgai neužtruktų.

Prasidėjus pirmajam pasauliniam karui, darbininkų išnaudojimas dar labiau sustiprėjo. Kapitalistai kvietė juos vardan „pergalės“ dar daugiau dirbti, žymiai pailgino darbo dieną. O nuo to, žinoma, lobo tik fabrikantai. Jų pajamos žvalkė keliais kartais, o darbininko išnaudojimas dar labiau padidėjo. Pagaliau man susilpnėjo akys. O 1920 metais, sušlubavus sveikatai, negaudamas jokios pašalpos bei pensijos, buvau išvarytas iš fabriko. Jau sekančiais metais atsikūriau Čikagoje. Ten šlaip taip pavyko gauti darbą irgi pas tokio pat plauko kapitalistus, išnaudotojus. Pradėjau dirbti gyvulių skerdykloje. Turėjau viltį susitaupyti šiek tiek pinigų grįžimui į Lietuvą. Niekomet nesiskaičiau su darbo valandomis, negalėjau sveikatos. Ir ją, kaip kandys, suėdė kapitalistai. Vietoje išsvajotų pinigų, atlyginimo išėjau nuolatini dusulį, kapitalistams atidaviau sveikatą, jaunystę.

1926 metų vasarą, padedamas draugų, grįžau į Lietuvą. Po kurio laiko pradėjau dirbti geležinkelio radviliškyje. Daug kas iš manęs pasijukdavo, vadino amerikonu, bet aš jiems visuomet sakydavau, kad nei vienam nelinkiu tos amerikoniškos laimės, nes ten kapitalistai visomis išgalėmis išnaudoja darbininkus. Amerikoje praturtėja tik tas, kuris neturi sąžinės, sugeba kita žmogų apgauti, jo nelaimių ir išnaudojimo sąskaita išskirti. Tokie yra visi Amerikos kapitalistai, kurie lobsta žmonių nelaimėmis, prakaitu, krauju.

Jeronimas Balčiūnas
geležinkelietis - pensininkas

I BRIGADĄ ATĖJO ŠEIMININKAS

tik suvirtę į trobą, pareikalavo lovų atsipūsti. Po pusvalandžio knarkė visi: ir klebonas, ir „ubagai“, ir jų vežikai Vytautas Karazija, Stasys Jankauskas (abu iš „Tiesos“ kolūkio).

Ar tai stebuklas įvyko, ar sutapimas, tačiau vakare pas P. Štilinienę už bendro stalo kilnojo stikluokius ir klebonas su savo svita, ir... kolūkių pirmininkai V. Bastys, V. Binkevičius su žmona, o taip pat Palėvenėlės ryšių skyriaus viršininkas Vladas Kiburys, apylinkės felčeriu-akušerių punkto felčeris Henrikas Prielgauskas. Kaimynai, paprasti kolūkiečiai, šiame

baliuje nedalyvavo, nes jiems ne prie širdies klerikalai.

— Be jūsų paramos man sunku būtų išsiversti, pradžiai, — vos beapversdamas liežuvį, klebonas gyrė V. Bastį ir V. Binkevičių. O pastarieji, negalėdami išsiaiškinti, kuris daugiau padėjo kunigui, net susikivirčio. Klebonui ir namai „Lėvens“ kolūkio ribose išdygo. Toks meilėkavimasis kunigui nepatiko V. Binkevičiaus žmonai. Už tai Binkevičius žmonos vos nesumušė. Bendrai, šio baltaus dalyvių elgesys visiems kolūkiečiams sukėlė pasipiktinimą. Pačiame viždurnaktyje iš P. Štilinienės kiemo išgirdžėdavo rogės, pil-

Ar žinai, KAD...

...Pakupio kolūkio revizijos komisijos narys Antanas Trivskus į gyvenimą žiūri tik pro naminės degtinės užpiltas akis? Kuliant Antano Šilinio buvusiam klotim rugius, užnot saugojęs visuomeninį turtą, jis pats stengėsi jį išsivaišyti, o gėrė, uliavojo iki sąmonės netekimo... Kaip vilkas prie bandos, taip Trivskus prie kolūkinio turto...

F. Puzauskas

...geriausiai „Neries“ kolūkyje malkomis ir kita miško medžiaga aprūpinamas Povilas Bernatavičius? Mat, šiam vyrui, gaminančiam naminę degtinę, ypač reikalingos malkos. Taigi, elgėsi Petras Skardžius ir jo bendrininkas Juozas Rudys, mėgdami naminę, žino ką aprūpinti. Už degtinę jie viską padarys!

J. Klingė

...kai Povilas Matekantis iš Gyvakarų kaimo, atvykęs į Kupiškio miestą, prageria pinigų, tada ima slankioti po istaigas ir ieškoti savo pragertų pinigų? Žinoma, niekas jam išmaldos neduoda, tada jis griebiasi paskutiniojo — keikiasi, triukšmauja, šmeižia, užmiršdamas, kad už chuliganizmą liudnai baigiasi...

J. Mickevičienė
A. Indilienė

Ilga laiką Akmenės rajono „Laisvės“ kolūkio III brigada buvo atsiliekanti artelėje visuose darbuose. Tačiau kai brigadai pradėjo vadovauti buvęs kolūkio agronomas Algirdas Šibaila, reikalai iš karto pagerėjo. Ši brigada dabar pirmuoja kolūkyje visuose gamybos baruose. Nuotraukoje: naujasis brigados šeimininkas A. Šibaila (dešinėje) ir kolūkio buhalteris A. Skers-tonas.

K. Linbšio nuotr.

NEKLEBONAI

nos javų, miltų, vilnų, svingų, mėsos produktų, ir pasuko Palėvenėlės link. Daug turto tą naktį parsivežė niekieno nekviesti ir nelaukiami svečiai. Bet nepamirškime, kad mūsų šalyje niekas išmaldos neprašo, o pelnymasis kitų darbo sąskaita ne daug kuo skiriasi nuo vogimo.

Palėvenėlės klebonas, apžvelgęs panašiu keliu įsigytą turtą, liko patenkintas. Tą pačią naktį, paryčiu, Kiela su tuo pačiu vežiku Vytautu Karazija, apsibrazdoję ir kruvinai, vėl atvyko į Paulės Štilinienės kiemą. Ten buvusios net tokios reikalingos moterėlės, kaip Uršulė Pėžienė, labai nustebo:

— Štai tau ir kunigėlis... Vėl pas Pauliną...

Mes, kolūkiečiai, tvirtai tikime, kad Paulė Štilinienė supras savo klaidą, nutrauks ryšius su kunigais, kurie ją šiandieną stumia į dar klampesnį kelią. Laukiame, Paulė, kada tu vėl dirbsi kaip anksčiau, į šeimos židinį sugrąžinsi jausmą, laimę.

Štraipsnio pagrindą paimiti 4 kolūkiečių-kaimynų laiškei

Plaukuckas, V. Jankauskas

(Tęsinys. Pradžia Nr. 99(1379).)

—38—

Felicitja peržvelgia visus šeimos narius ir nedrąsiai žengia prie durų: „O gal tikrai milicija?“ — šmėkšteli Dundulius mintis. Tačiau ne, nei nepanašu — šeši iškart pro duris įsigriauja, ir visi pikti, paniūrę, apsepe...

— Duok ginklą! — pripuolęs prie Dundulio, surinka Viktoras Sabaliauskas.

Banditai Jankauskas („Pilsudskis“), Vytautas Šinkūnas, Vytautas Bolna ir kiti pasipila po kambarius.

— Jokio pas mane ginklo nėra, — tvirtai atsako kolūkio pirmininkas.

— Eisiu pakalbėti...

Visi namiškiškai suvaromi į vieną kambarį, o Antanas Dundulis ir banditai sueina į kitą. Jam liepia atsisėsti. Nujausdamas nelaimę, Dundulis nenoromis, palengva sėdasi į kėdę. Banditai apstoja ratu. Sabaliauskas prikiša degtinę atsiduodantį snukį prie pat Dundulio veido ir iškošia:

— Patinka pirmininku būti? Patinka bolševikai? Patinka grobti kolchozų ūkininkų žemes? Patinka šeiminkauti, kai mes nejudiname? Viskas tau patinka! O mums nepatinka!..

— Žmonės kol kas irgi svyruoja, bet, svarbiausia — patiks! — bando įsiterpti Dundulis, pristigęs kantrybės.

— Štai kaip! Na, bet tu jau nesulauksi!

Sugnaužtas dūbe pistoletas žudikiškai nusileidžia ant Dundulio galvos. Stiprus pečiai, stiprus sprandas atlaiko šį smūgį, tik prieš savo valią išsiveržia skausmin-

—39—

gas atsidusėjimas. Staiga Dundulį suima pašėlęs pyktis: jis pašoka ir smogia Sabaliauskui į krūtinę; tas vos neužviršta ant stalo, bet spėja iššauti tiesiai į krūtinę. Kulka vėl grąžina jį į kėdę, antra ugnies juosta perveria galvą. O paskui prasidėjo plėšimas. Ką tik rado geresnio, viską išnešė, viską išvilko...

Jie nužudė kolūkio pirmininką Antaną Dundulį, jie nužudė tokių tarybinių žmonių dešimtis, tačiau valro, kurį laiko laudies rankos, jie nepajėgė pasukti atgal ir niekad nepajėgs. Bergždžios pastangos!

V y r i š k u m a s

Antanui Jurkštui tik dvidešimt vieneri metai. Placiapetis, aukštas, rugiagėlių akimis vaikinas motinai buvo visas džiaugsmas, visa paguoda. Ne viena Dubliškių kaimo geltonkasė jį nulydėdavo mėlynų akių žvilgsniu, ne viena apie geresnį jaunikį net svajot nesvajodavo. Tik nepatiko jis jų tėvams, buvusiems stambiems ūkininkams, kurie, vos tik pamatys, žiūrėk, sublizgant dukrelių akeler, tuoj ir bumba panosėje: „Matai gi, atsirado jaunikis... Triobelninkas, o ne žentas!“ Tačiau kaip ten bebuvo, o visuomet giedras, malonus vaikino veidas, stiprus artojo raumenys negalėjo nekelti pasigėrėjimo jausmo.

Motina ir sūnus gyveno pamiškėje, mažoje, sulin-kusioje bakūžėje. Iš šalies žiūrint atrodė viskas gerai, viskas eina kaip sviestu patepta: vaikinas dirba, plūša, stengiasi; nei gėrėjas, nei rūkorius. Rodos, jienis tik gul-

—40—

bės pieno betrūko... Tačiau buvo kitaip. To kaimynai nepastebėdavo ir negalėjo pastebėti...

Vis dažniau ir dažniau prie jų vėjo pašiauštu stogu trobelės tamsiais vidurnaktiais pasirodydavo ginkluoti žmonės. Jie suvirsdavo į vidų, apsėdavo stalą ir, iki išnakčių gėdami naminę, keikdavo kolektyvizaciją, burnodavo ant Tarybų valdžios ir įrodinėdavo Antanui, kad šie, 1950 metai — paskutiniai bolševikams metai.

— Paminėsi tu mūsų žodį, Antanai! Oi, paminėsi, bet tada bus vėlu: koks buvai plikšis, toks ir liksi! Nieko negausi iš mūsų! — sakydavo banditų gaujos vadas Viktoras Sabaliauskas (slapyvardis — „Kirvis“), nuolat ranka glostydamas tamsius, ilgus, lyg kokius karčius, plaukus.

— O aš nieko iš jūsų ir neprašysiu, — atsakydavo nutviekstas raudono vaikinas.

— Vadinas, neisi su mumis?

— Neisiu.

— Už tai neisi, kad nemylai tėvynės! — surikdavo pamėlę kaip slyvos banditai.

— Už tai, kad ją myliu, — drąsiai atkirsdavo Antanas.

(B. d.).

STALINO
KELIU

3 psl. 1960 m. vasario 6 d.

RAJONO KOLŪKIŲ SOCIALISTINIO LENKTYNIAVIMO REZULTATAI GYVULININKYSTĖS PRODUKTŲ GAMYBOJE

1960 m. vasario 1 d.

Eil. Nr.	Kolūtkio pavadinimas	Realizuota		Primeržiata				Palyginus su tuo praėjusių metų pačiu laikotarpiu
		Mėsos 100 ha naudmenų (cent)	Klaulienos 100 ha ariamos (cent)	Pieno 100 ha naudmenų (cent)		Iš vienos karvės (kg)		
				Įsipa-reigota	Ivyk-dyta	Įsipa-reigota	Ivyk-dyta	
1	"Adomynė"	0,06	0,06	175,0	5,0	2000	60	* 42
2	"Aukštupėnai"	1,7	2,6	250,0	7,0	2400	63	* 8
3	"Aukštaičiai"	2,1	1,1	172,0	7,5	2000	93	* 50
4	"Aušra"	2,7	2,6	257,0	6,9	2400	67	* 30
5	"Ateitis"	4,6	6,7	220,0	9,6	2200	96	* 36
6	"Byčiai"	2,3	1,7	242,0	12,6	2200	115	* 78
7	"Bugailiškliai"	0,6	1,1	143,6	5,0	1800	67	* 11
8	"Juodpėnai"	1,6	2,2	280,0	6,4	2500	57	* 9
9	"Lėvuos"	1,6	1,8	265,0	7,2	2300	65	* 24
10	"Lukonys"	0,2	0,2	206,0	6,0	2000	60	* 37
11	"Laisvė"	2,0	2,9	200,0	10,8	2200	122	* 37
12	M. Melnikaitės v.	1,3	1,0	184,0	3,6	2400	50	- 39
13	Mičiurino v.	0,5	0,8	160,2	5,2	2100	69	- 20
14	"Mituva"	1,6	2,2	175,0	4,3	2000	50	* 2
15	"Masų rytuojus"	1,6	2,7	156,0	5,5	2100	74	- 5
16	"Nemunas"	1,1	1,9	316,0	16,2	2850	153	* 52
17	"Neris"	0,5	0,7	300,0	14,5	2800	143	* 29
18	"Norianai"	0,6	0,6	247,0	7,0	2200	64	* 19
19	"Pakupys"	2,5	2,4	233,0	7,0	2500	86	* 8
20	"Palanga"	1,5	0,8	175,0	3,9	2250	55	- 69
21	"Pirmoji vaga"	1,0	1,3	218,0	12,8	2200	134	* 47
22	"Pirmūnas"	2,4	3,6	258,0	7,9	2300	73	- 7
23	"Pyvesa"	0,01	—	232,0	5,4	2100	52	* 12
24	"Pergalė"	1,9	1,9	224,0	8,7	2300	99	* 20
25	"Sakalas"	0,2	0,3	187,0	10,1	2000	116	* 23
26	"Skodinys"	2,4	1,5	200,0	5,6	2100	63	- 49
27	"Šetekšna"	0,8	—	230,0	11,9	2500	145	* 17
28	"Šviesa"	2,1	3,6	251,0	5,4	2300	52	- 50
29	"Švyturys"	3,0	1,7	220,0	2,1	2300	31	- 39
30	"Tiesa"	2,4	2,9	208,0	6,6	2100	67	—
31	"Vedrupys"	3,4	1,0	271,0	5,7	2300	53	- 12
32	"Vėžionys"	0,6	0,7	240,0	9,3	2100	84	* 35
33	"Vienybė"	1,6	2,7	221,0	9,4	2300	104	* 50
34	"Žalgiris"	1,1	0,07	197,0	8,5	2000	94	* 47
35	"Gegužės Pirmoji"	2,5	3,2	277,0	14,9	2600	162	* 64
36	"Naujas gyvenimas"	4,1	5,4	246,0	12,9	2600	143	* 19
37	"Alizava"	2,7	4,1	256,0	9,5	2800	111	* 26
38	"Salamiestis"	1,2	1,5	323,0	11,7	2700	112	* 24
39	"Tarybinis pirmūnas"	4,8	6,4	418,0	26,2	3600	219	* 58
40	"Uoginiai"	2,4	4,3	206,0	3,7	2200	41	- 3
41	"Vienybė" II	3,2	4,5	240,0	5,7	2300	56	* 4
42	"Žadėkliai"	4,5	3,3	250,0	9,3	2500	115	* 73
43	"Antasava"	1,0	0,2	270,0	5,0	2300	44	* 7
Viso rajone:		1,8	2,1	210,0	8,1	2200	87	* 18

* — daugiau, — — mažiau

CSV rajono inspektorius

ŠIRŠIŲ LIZDAS

— JUZE, Juzel — šaukia į kaimą. — Pasilink liesą pieną! Visą bidoną atvežiau, bekonai kaip ant mielių pasipūs... — Ir apskurimėlis tavo, Kaziuk, — džiaugiasi Žasienė, sutikdama savo vyrą, "Skodinio" kolūkio pieno vežiką.

— Reikia mokėti gyventi, — reikšmingai mirktelėjęs, sako Žasinas. — Kolūkio nesužlugdysi, jei kokį bidoną lieso pieno nukniauksi...

O štai antras Žasinas. Jo, tiesa, vardas ne Kazys, bet Leonas. Tai sūnus. Mes, kolūkiečiai, jo kolūkinėje gamyboje nematome, bet jeigu nuvykstame kada nors į Kupiškio miestą, čia visuomet jį pamatysi. Tai vidutinio ūgio vaikas. Pasistatęs kalnierių, užsileidęs ant akių kuokštę plaukų, susikišęs iki

alkūnių rankas į kišenes, jis slankioja iš kampo į kampą, o jeigu randa kokį nors "draugelį", tai iš girtumo vos bepaėina. Nieko nedirba — nei kolūkyje, nei kur kitur.

Dykinėti, gerti, muštis — tai vienintelis jo užsiėmimas... Kur visa tai nuves šį užkietėjusį dykūną, sunku pasakyti, bet gerai, matyt, nesibaigs.

Yra dar tokia Marytė Žasinaitė. Tai jauna, virš dvidešimties metų mergina. Metusi darbą kolūkyje, ji ėmė dirbti Kupiškio sviesto gamykloje. Kai praėjusių metų pavasarį su savo bendradarbe Janina Skachelyte pamatė toje pat įmonėje dirbantį Zigmą Krasauską, apie trisdešimt trijų metų amžiaus kresną vyrą, tai net suspindėjo iš džiaugsmo:

— Janin, o tu matei, kaip jis gražiai į mane pažvelgė? O akys kokios — prieš tokias sutirpti galima...

— Bet kad jis vedęs ir dukrą turi...

Nebeišlaikė Zigmo Krasausko širdelė... Aptemo jam akys, ir jis tą patį vakarą, pasivijęs į namus skubančią savo išsvajotąją, drąsiai pareiškė:

— Myliu! Užmušk, sunaikink, bet myliu! — kalbėjo jis, mokėdamas ne tik santūriai, bet ir prie moterų pasakyti, bet gerai, matyt, "gerai" suktis...

— Myli? — atsiduso mergina.

Nuo to vakaro jų širdys suliepsnojo taip karštai, kad net ir sąmonė aptemo.

Bet čia iškilo vienas nepatogumas. Juk žmonėse su ja rodytis, kada esi vaikų tėvas ir turi žmoną, yra labai smerktina. Bet čia viską sutvarkė išradingoji Marytė:

— Žinai, Zigmuk, kad nieks mūsų nematytų, mes galime susitikinėti pas mano draugę Janiną. Pas ją yra laisvas kambarys.

— O saulute tu mano! — nudžiugo Zigmąs. — Juk tu aukso galvą ant pečių nešioji! Tikrai!

Rajono MOKYKLOSE

Paminėjo A. P. Čechovo 100-ąsias gimimo metines

liška pavardė", K. Murnikovaitė — "Laiškas seneliui". R. Alikas

*

VI. Rekašiaus vardo vidurinės mokyklos rusų kalbos ir literatūros būrelis, vadovaujamas mokytojos V. Rikienės, suruošė iškilmingą A. P. Čechovo 100-ųjų gimimo metinių minėjimą. Jame dalyvavo daug moksleivių ir atostogaujančių studentų. Apie Čechovo gyvenimą, jo kūrybą kalbėjo moksleivės G. Mikuckytė, J. Juškaitė ir R. Vilkaitė. Po to R. Katinas paskaitė apsakymą "Ginčas su žmona", A. Vėtaitė — "Ark-

Didžiojo rusų tautos rašytojo Antono Čechovo 100-ąsias gimimo metines paminėjo Subačiaus vidurinės mokyklos moksleiviai. XI kl. moksleivė L. Baranauskaitė padarė pranešimą apie rašytojo gyvenimą ir kūrybą. Buvo paskaityti rašytojo kūriniai "Vanka" ir "Ilgas liežutis". Moksleiviai P. Rudzinskas, A. Piliptaitė ir E. Alekšna suvaidino rašytojo pjesę "Meška". P. Dagys R. Sučkus

IŠ TEISMO SALĖS

UŽ SĄMONINGĄ ALIMENTŲ NEMOKĖJIMĄ

Prieš porą metų vengė juos mokyklos kėdės. Iš viso teismo sumokėjo vos 300 rublių. Liaudies Stankevičiaus alimementus sūnaus buvo į perspėjęs, Antano Stankevičiaus išlaikymui. nereagavo. Prieš Tačią Liudą keletą dienų L. Stankevičius nuolat sąmoningai vo patrauktas

baudžiamon atsakomybėn ir nubautas 6 mėnesiams laisvės atėmimo už sąmoningą vengimą mokėti alimentus.

K. Lunius

Kupiškio rajono liaudies teisėjas

Tačiau po poros dienų vėl iškilo nenumatytas dalykėlis.

— Blogai, Zigmeliuk, tėvas sužinojo apie mūsų draugystę...

Zigmas susirūpino, bet ką gi darysi — reiks gintis. Ir kai tą pačią dieną jį pasiūkė į šalį Kazys Žasinas, tai Krasauskas jau buvo sukūręs dešimtis pasiteisinimo variantų.

— Ką nori pasakyti? — išdidžiai pareiškė Zigmas.

— Ogi aš žiūriu, žiūriu į tavę ir pagalvoju, kodėl gi tu negali apsisukti apie jaunesnes mergeles. Toks vyras! Kiekviena merga su tavim į pasaulio kraštą kraustytusi... kad ir mūsų Marytė.

Tokie Žasino žodžiai Zigmą pradžiugino iki sielos gelmių. Juk pats Marytės tėvas pritariai Dabar Zigmas besisaugojo tik žmonos. O susitikęs Marytę, režė meilės žodelius kaip iš automato:

— Tu man vienintelė, vienintelė!

Ne, tai netiesa! Tegu Zigmas Krasauskas prisimena Vidą Budreikaitę, kuri dirbo Rokiškyje ir kuriai jis piršo savo meilę ištisus metus. Tegu, galų gale, jis prisimena Šalnakundžius, kur jis taip pat daug karštų, meilių žodelių išliejo Janinai... Taigi, tu, Maryt, nesi jam vienintelė. Ar nelengvabūdiškai tik pažiūrėjai į jo "meilę"?

Šiuo metu, kada gerokai šalta ir sniego daug, Krasauskas su Maryte susitinka pas Stasę Vaišvilaitę, kuri gyvena netoli sviesto gamyklos. Ten jie ir pietauja abu, ir vieną kitą "gramelį" nuryja, o tuo tarpu žmona su duk-

Bet ką gi daryti? Į šį klausimą atsakysime klausimu: kur sviesto gamyklos profesajunginė organizacija, be to, kur gi kitos visuomeninės organizacijos, pagaliau, argi tai nežinoma įmonės vadovams? Tas pats liečia ir "Skodinio" kolūkio vadovus. Visi būtų patenkinti, jeigu tranų širšių lizdas būtų išardytas.

A. Kutra

K. Uldukis

"Skodinio" kolakis

Redaktorius S. Zauka

Rastas rankinis laikrodis Skapiškio apylinkėje. Kreiptis pas "Žalgirio" kolūkio Vaduvų km. kolūkietį Povilą Šlekį.

Kupiškio vartotojų kooperatyvo Kupiškio miesto apylinkių nariams, gavusiems kvietimus į susirinkimus š. m. vasario mėn. 7 ir 14 d. d., pranešama, kad susirinkimų pradžia 13 val.

Kupiškio medžiotojų draugijos nariai, mirus

Lognovui Germanui, giliai užuojautą reiškia jo šeimai.

STALINO KELIU

4 psl. 1960 m. vasario 6 d.